

‘Schepping als bron van schoonheid en troost’ (Genesis 1: 1-9.)

Zondag 10 augustus 2025

Gemeente van Jezus Messias

‘En God zag dat het goed was.’ Met deze cadans opent het boek der boeken, de bijbel. De Schepping, al het leven op aarde, is volgens de Eeuwige, goed. Tof in het Hebreeuws. Het is een toffe boel. We kunnen dit ook prima vertalen met: ‘En God ziet dat het waardevol is’.

Heel de Schepping draagt ‘waarde’ in zichzelf. Een Kastanje boom, een geurende roos, een wild stromende rivier, een stevige rots, een vogel; alles is van waarde. Je zou kunnen zeggen: ‘alles heeft een ziel’. Het behoort tot dat wat de Eeuwige gemaakt heeft.

De Schepping is geen doelloos project, een toevallige rariteit van enzymen, dat wat is geschapen is vol van zin. Waardevol en kostbaar. En de mens staat in een waardevolle relatie met deze Schepping. Juist in een betekenisvolle relatie komen mens en natuur tot hun recht. De mens is immers ook een onderdeel van het geheel dat we Schepping noemen. Juist in het geschapenen komen we tot onszelf, mogen we onze ziel ontdekken.

De Schepping is dan ook voor mensen altijd een troost geweest. Het is een levend gebeuren. De Schepping als een bezielend verband omringd mij als een levend wezen. Het doorbreekt mijn eenzaamheid, ik word aangesproken zonder dat er letterlijk woorden worden gezegd.

Het prachtige gedicht van Marjoleine de Vos opent met haar thuis zijn in de natuur. Je wordt meegenomen in een beweging waar de Schepping geprezen wordt:

‘fietst langs de waddendijk : een feilloos oog
voor wollen schapen, ruime lucht van Hollands blauw...
loopt de straat door om de herfst te prijzen,
verliefd op het gouden licht van september’

Het is als een warme deken om haar heen. Totdat in de laatste zin ze haar verdriet benoemt: ‘Het is getrouwd heeft tot zijn verdriet geen kinderen maar, het geluk houdt zich groot.’

Marjoleine schrijft veel over de helende kracht van de natuur. Sinds een aantal jaren heeft ze een huis op het platte land in Groningen en leert daar met aandacht te kijken naar het heel gewone bezielde leven als een meeuw, een schaap of een paardenbloem. En dit te zien, dit te ruiken, dit te voelen: troost tot in het diepst van een ziel.

Door een bloem een ziel te gunnen, door het waardevolle van een roos te erkennen, leer ik ook de schoonheid van een roos te waarderen. Dan ervaar ik het kunstzinnige, het bijzondere dat een roos uitstraalt. Door de Schepping het als een bezielde partner te beschouwen, wordt het een bron van schoonheid en troost.

Als we de ziel uit de Schepping halen, dan gaat het flink mis. We zien helaas om ons heen wat er gebeurt wanneer we het geschapene als zielloos beschouwen. Als we de natuur een ding gaan zien. Als de natuur zielloos wordt, dan valt ze al snel ten prooi aan economisch gewin. Dan wordt de Schepping de melkkoe die er alleen nog maar toe dient om de mens te behagen. Nog meer welvaart, nog meer kapitaal, ten koste van het welzijn van de natuur. Als een dier geen ziel meer heeft, dan verwordt deze tot vlees tot consumptie, en gaarden we de ziel op de bbq. Het Scheppingsverhaal vertelt dat het geschapene wel degelijk zin heeft, van waarde is.

Doordat de kapitalistische wereld de Schepping als een ding is gaan zien, verwordt Gods Schepping steeds meer tot een woestijn. Gletsjers smelten, bergen storten in, hitte golven dwingen de mens om naar gekoelde huizen te vluchten. Je vraagt je soms af: leven we nu na of voor de zondvloed? Zijn we Gods Schepping aan het vernietigen?

We mogen steeds hoop putten uit het overbekende verhaal van Noach. Hij bouwde een ark om het leven, de Schepping te bewaren. En God gaf de mensheid weer een nieuwe kans. Herschepping is mogelijk. Een nieuwe hemel op aarde kunnen we als mensen maken, als we God de Schepping laten bewaren. Volgens de overlevering in de islam maakte Noach als dank voor Gods Herschepping van de wereld van de laatste ingrediënten in de ark een pudding. Deze gaan we straks met elkaar delen in de Hof van Heden, de Sint Maartenshof. Staande in een klein stukje Schepping. Om on er aan te herinneren dat een anemoon, een appelboom een ziel heeft.

Zo'n gelukkige dag
De mist was vroeg weggezakt, ik werkte in de tuin.
Wat aan kwaad was geschied, had ik vergeten.
Ik schaamde me niet bij de gedachte dat ik was wie ik ben.
Ik voelde nergens pijn in mijn lichaam.

Het was goed, zeer goed om te leven.

Moge het zo zijn.
Jeroen Jeroense
6 augustus 2025

Zien is kennen- over het geluk

Het geluk zit bij zonsopgang in de trein
en zingt Vivaldi met de kievit
fietst langs de waddendijk : een feilloos oog
voor wollen schapen, ruime lucht van Hollands blauw.
Looft keuken en kamer, leest de krant
loopt de straat door om de herfst te prijzen,
verliefd op het gouden licht van september
lacht het naar oude dames babies leren jacks.
Het geluk bezit goed ingelopen wandelschoenen.
's Avonds zit het aan tafel met vrienden
het drinkt oude jenever, volgt een talencursus
doucht elke ochtend warm zwemt zomers
spetterend door de lauwe zee. Het geluk schrijft
lange brieven, eet een haring, heeft een moeder
viert Sinterklaas.

Het geluk ligt graag in bed. Het is getrouwd
heeft tot zijn verdriet geen kinderen maar
het geluk houdt zich groot.

Marjoleine de Vos

Een geschenk, Czeslaw Milosz

Zo'n gelukkige dag

De mist was vroeg weggezakt, ik werkte in de tuin.

De kolibries stonden stil boven de bloeiende kamperfoelie,

Er was geen ding op aarde dat ik zou willen hebben.

Ik kende niemand die het benijden waard was.

Wat aan kwaad was geschied, had ik vergeten.

Ik schaamde me niet bij de gedachte dat ik was wie ik ben.

Ik voelde nergens pijn in mijn lichaam.

Toen ik mij oprichtte,

Zag ik de blauwe zee en zeilen.